

ВИМОГИ ДО ЗАСОБІВ ЕВАКУАЦІЇ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ.

*Нефьодова К. В., студентка (гр. ЛН-01, ІХФ КПІ ім. Ігоря Сікорського);
Землянська О. В., ст. викладач (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)*

Анотація. Основною ударною силою сухопутних військ є важке озброєння та бойова техніка, тому втрата одного з них завжди болісна для будь-якої армії світу. Основні бойові засоби озброєння та військової техніки дуже дорогі для знищення пошкодженої техніки або залишення її на полі бою. Розуміючи це, для евакуації даного виду озброєння та військової техніки було створено спеціальні автомобілі – броньовані ремонтно-евакуаційні машини. З урахуванням аналізу розвитку евакуаційних засобів, що перебувають на озброєнні Збройних Сил України та збройних сил провідних країн світу, у даній роботі методика обґрунтування тактико-технічних вимог до засобів евакуації пошкодженого озброєння та військової техніки.

Ключові слова: засоби евакуації, тактико-технічні вимоги, озброєння та військова техніка.

Abstract. The main impact force of ground troops is the hard weapons and military equipment. That is why the loss of one of them is always painful for any army in the world. The basic combat weapons and military equipment are too expensive to destroy damaged vehicles or leave them on the battlefield. Realizing this, the special vehicles were created for the evacuation of this type of weapons and military equipment – armoured repair and evacuation vehicle. Taking into account the analysis of the development of evacuation means which are in the service of the Armed Forces of Ukraine and the armed forces of the leading countries of the world, in this work the method of substantiation of tactical and technical requirements for means of evacuation of damaged weapons and military equipment is proposed.

Keyword: means of evacuation, tactical and technical requirements, weapons and military equipment.

Вступ. Завдання якісного відновлення та своєчасного повернення пошкоджених зразків озброєння та військової техніки (ОВТ) у військові з'єднання (частини) покладено на ремонтно-відновлювальні з'єднання (частини), що входять до системи тилового забезпечення Збройних Сил України (ЗСУ). Важливим компонентом системи відновлення ОВТ є укомплектування ремонтно-відновлювальних військових формувань (частин) сучасними та ефективними засобами, що відповідають сучасним стандартам.

Аналіз стану питання. В умовах сьогодення дуже важливим завданням стає своєчасне та якісне відновлення пошкоджених зразків озброєння та військової техніки. Тому броньовані ремонтно-евакуаційні машини є такими важливими для проведення своєчасного відновлення ОВТ.

Мета роботи: проаналізувати основні вимоги, що висуваються до засобів евакуації озброєння та військової техніки в умовах ведення активних бойових дій.

Методики, матеріали і результати досліджень. Сьогодні дуже важливо розуміти, що тактичний рівень передбачає використання засобів евакуації лише на рівні батальйону і лише на рівні бригади. У тактичному плані засоби евакуації застосовуються безпосередньо при бойовому протистоянні військових формувань (частин) із противником. Застосовуються для евакуації пошкоджених та застряглих зразків ОВТ у найближчі укриття або до пунктів збору пошкодженої техніки (ПЗПТ). Засоби стратегічної евакуації застосовуються для надання допомоги силам та засобам оперативної ланки та транспортування пошкоджених зразків ОВТ на станції навантаження (вивантаження) та на ремонтні підприємства оборонно-промислового комплексу. На стратегічному рівні виникає потреба у засобах евакуації з можливістю транспортування пошкоджених зразків ОВТ на великі відстані, і основна потреба полягає у скороченні номенклатури базових платформ як для зразків ОВТ, так і для евакуаційних засобів.

Засоби евакуації, зазвичай, створюються з урахуванням базових зразків ОВТ, що є на озброєнні з відповідними збройними силами. Проте аналіз виду евакуаційних засобів, що перебувають на озброєнні ремонтно-відновлювальних військових формувань (частин) Збройних Сил України та допущених до експлуатації, свідчить про їхню широку номенклатуру. Тобто одні засоби евакуації дублюють функції інших за своїми можливостями, тактико-технічними характеристиками тощо. Така сама тенденція до збільшення номенклатури спостерігається і зі зразками ОВТ, які перебували на озброєнні ЗСУ до 2014 року та допущені до експлуатації у Збройних Силах України після початку бойових дій Сході України [1].

Зрозуміло, що для захисту територіальної цілісності України від агресивних дій Російської Федерації на сході України виникла гостра потреба у ефективних, сучасних моделях ОВТ. Однак збільшення номенклатури зразків озброєння призводить до збільшення навантаження на систему матеріально-технічного забезпечення ЗСУ, а саме на підсистему відновлення ОВТ, забезпечення матеріально-технічними засобами тощо. необхідність перегляду існуючих підходів до визначення потреби та номенклатури зразків ОВТ, відповідно, та номенклатури евакуації пошкоджених зразків ОВТ. Формування тактико-технічних вимог (ТТВ) на евакуаційні засоби здійснюється відповідно до експлуатаційно-тактичних вимог на всі зразки ВМТ [2].

Вихідні дані, що впливають на формування тактико-технічних вимог, запропоновані в роботі [3]. Враховуючи аналіз розвитку ОВТ в Україні та країнах-лідерах, специфіку їх застосування – евакуаційні пристрої загалом можна класифікувати за масогабаритними показниками чи тягою на гаку евакуаційного автомобіля (важкі, середні, легкі), за типом ходової частини (колісної, гусеничної), за способом переміщення пошкодженого зразка ОВТ (буксирування, перевезення) та відповідно до умов застосування (засоби

евакуації, що діятимуть на тактичному, оперативному, стратегічному рівнях або засоби евакуації, що діють на різних межах логістики).

На першому етапі виникає необхідність пошуку нових та ефективних способів створення багатофункціональних платформ. Одним із шляхів вирішення цієї проблеми може стати створення базових платформ, побудованих за модульним принципом. Ці базові платформи повинні мати можливість розміщення модуля системи управління, модуля рухової установки, модуля трансмісії, модуля шасі, крім того, корпус платформи повинен утримувати уніфіковані осередки для монтажу цих модулів для забезпечення швидкої заміни у разі виходу з ладу.

І на другому етапі виникає необхідність створення уніфікованого спеціального обладнання для цих платформ, яке встановлювалося б на ці платформи в залежності від специфіки застосування. Тобто, підйомно-транспортні модулі, підйомні модулі, пожежні модулі, модулі для перевезення матеріально-технічних засобів та спеціальні модулі для виконання завдань військ та служб.

До особливих вимог до базових платформ відносять:

- високий рівень уніфікації з метою скорочення номенклатури запасних частин; відповідність конструкції конкретним умовам експлуатації, вимогам державних стандартів та правил;

- транспортабельність, тобто придатність конструкцій для перевезення на залізничних платформах, кораблях та літаках;

- висока оперативну та тактичну мобільність, що дозволяє здійснювати тривалі марш-кидки на високих швидкостях, по ґрунтових дорогах та бездоріжжю;

- високу стійкість та маневреність (керованість), пристосованості до експлуатації у різних кліматичних районах, вдень та вночі;

- надійність і живучість конструкцій, у тому числі стійкість до пошкоджень високо-іонна зброя та інші види озброєння [4].

Значення кожної з цих вимог для різних груп базових майданчиків є різними.

Висновки. На основі проведеного аналізу розвитку евакуаційних засобів у Збройних Силах України та провідних країн світу визначено вимоги до основних колісних та гусеничних платформ. Суть методики полягає у визначенні вимог до рушія (колеса, гусениці), модуля рухової установки, визначення параметрів стійкості базових платформ до перекидання та інших вимог до модулів базової платформи. Сукупність показників, перерахованих у тактико-технічних вимогах, визначає ефективність перспективних засобів евакуації та спрямована на їх постійне вдосконалення. Надалі виникає необхідність визначення тактико-технічних вимог до модулів спеціального обладнання евакуаційних машин, що працюватимуть на різних рівнях ієрархії.

Література

1. Dachkovskiy V. O., Ovcharenko I. V. Analysis of armoured combat vehicles. *Modern Information Technologies in the Sphere of Security and Defence*. 2016. С. 127 –132

2. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України № 213 від 24 травня 2016 р. «Про затвердження Інструкції з формування оперативного-стратегічних, оперативного-тактичних та загальних вимог до озброєння та військової техніки Збройних Сил України».

3. Dachkovskiy, V. Methodology of explanation of tactical and technical requirements for means of evacuation of weapons and military equipment. : *Journal of Scientific Papers «Social Development and Security»*. 2020, № 10(3), p.104-113. <https://doi.org/10.33445/sds.2020.10.3.9>.

4. Дачковський В. О., Воробйов О. М., Грозовський Р. І. Методичний підхід до визначення якості в показниках озброєння та військової техніки : *II Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми якості оборонної продукції: організаційно-технічні та фінансово-економічні аспекти»*. 26 травня 2020 р. Київ, 2020, С. 32.